

Vlasty-Cestov

4*12

KAREL RANDÁK
MORGAN
LONDÝN 2012
PETR KUČERA

1 Je dobré mít cestovní pojištění vždy po ruce

S mobilní aplikací Allianz na cesty si můžete v mžiku sjednat cestovní pojištění s nejširším krytím na trhu a získat přístup k užitečným radám a asistenci, kdekoliv se budete nacházet.

Pokud máte QR čtečku ve Vašem mobilu, můžete si aplikaci jednoduše stáhnout sejmutím QR kódu

jinak přes

S vámi od A do Z

Allianz

na začátek

foto Luboš Pavíček

Stanislav Bernard
spolumajitel Rodinného pivovaru Bernard

Nedávno jsem byl dva týdny v Chorvatsku. Bylo tam moc hezky - počasí, nádherné moře, krásný ostrov, vůně borovic... prostě taková ta příjemná přímořská atmosféra. Čas od času člověk potřebuje změnu, odpočnout si a přijít na jiné myšlenky, pozapomenout na to, co se u nás děje. Když jsem se vracel domů, vnímal jsem změny v krajině, spoustu zeleně, které v Chorvatsku zdaleka není tolik. Bohužel jsem vnímal i něco jiného než jen návrat do naší krásné krajiny. Přejel jsem hranice a pustil si zprávy. Najednou se na mě začala sypat záplava lidské malosti, naprosto nesmyslných reakcí politiků na jednání a názory jiných politiků, a to všechno bez jakékoliv stopy velkorysosti, zdravého nadhledu a snahy o vzájemné porozumění. Tím neřkám, že by spolu měli pouze souhlasit, že nemůžou mít na věci jiný názor, ale přece nejde všechno negovat jenom proto, že jsem víc doprava nebo doleva. V Česku dneska máme dva nesmiřitelné tábory – jedni to vidí oranžově, druzí modře, a skoro všichni „vidí rudě.“ Ve střetech názorů chybí jakýkoliv náznak vize, noblesy a kultury, díky které se můžou prosadit názory dobré pro společnost a ne jen pro okamžitý zisk toho či onoho „gangu“. Můj dojem z lidí, kteří mají zásadně ovlivňovat vývoj a řeckněme úroveň života a mezilidských vztahů (jsem přesvědčený, že mezilidské vztahy jsou pro úroveň života a vnímání toho, jak žijeme, rozhodující), je hodně smutný. Po návratu z ciziny člověk vidí ten obrovský kontrast mezi světem politiky a prostředím, krajinou, ve které žijeme, a konců i naší životní úrovní. Rozhodně si nemyslím, že se u nás všichni mají dobře, jsou lidé, kteří mají velké problémy, a bohužel jich není málo, nicméně naprostá většina světa je na tom dramaticky hůř než my. Jenže my si tak rádi stěžujeme i na věci, na které bychom si stěžovat neměli. Naopak by nás ale nemělo nechat lhostejnými to, co je v naší společnosti opravdu špatné. Nejde jen o korupci, která je bezpochyby rakovinou naší dnešní společnosti. Stát by měl nastavit taková pravidla hry, aby nemohla být zneužívána. Když jsem začal psát tento sloupek, metylalkoholová tragédie ještě „čekala“ na svůj příchod na svět. Nicméně přišla a důsledky mnohaleté rezignace státu a konkrétních lidí na své základní funkce a povinnosti jsou šílené. Podobná fatální selhání státu se promítají do všeho. Do ztrát desítek životů, zdraví, nervozity, naštvanosti a neštěstí lidí. Nedělám si iluze, že bychom dokázali najednou změnit chování politiků. Budou-li ale k sobě lidé ohleduplnější a na druhé straně přestanou tolerovat ignoranci a pohrdání ze strany státních úředníků, možná se nám bude žít aspoň trochu lépe a bezpečněji.

Držte se!

vlastní cestou 4¹²

říjen – listopad – prosinec

editor
Boris Dočekal
redakce
Stanislav Bernard
Zdeněk Mikulášek
Markéta Navrátilová
design
Štěpán Malovec
jazyková poradkyně
Věra Bláhová
tisk
T. A. Print, Praha
vydavatel
Rodinný pivovar Bernard, a. s. // www.bernard.cz

Magazín Vlastní cestou vychází čtvrtletně. Chcete-li jej dostávat do poštovní schránky, navštivte www.bernard.cz (hlavní menu > Magazín Vlastní cestou). Vaše připomínky a náměty můžete zasílat na pivovar@bernard.cz

Magazín Vlastní cestou je zaregistrován na Ministerstvu kultury ČR pod evidenčním číslem MK ČR E 14164.

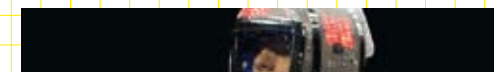

foto na obálce > **Markéta Navrátilová** / ČOV

obsah

04 – Korupci umožňuje systém
rozhovor s Karlem Randákem	32 – Informace
z pivovaru
10 – Novinky
z pivovaru	34 – V údolí romantických zámků
reportáž
12 – Morgan
lahůdka ze světa motorismu	38 – Vodní dílo u Sedlice
Vysočina a okolí
15 – Bronte Café
povídka Edgara Dutky	
20 – Londýn 2012
fotoreportáž	
27 – Milan Lasica
fejton	
28 – Vlastní práce se nepočítá
rozhovor s Petrem Kučerou	

Korupci umožňuje systém

řeká prezidentský kandidát **Karel Randák**

Setkával jsem se s politiky, vždycky jsem si o nich myslel svoje, ale neušpinil jsem se.

Když jsem se dozvěděl, že chcete kandidovat na prezidenta, napadlo mě, a nejen mě, že je to velký úlet. Dokážete mě přesvědčit, že není?

Nevím, jestli vás přesvědčím, ale můžu popsat důvody, proč jsem se rozhodl tenhle pro mě úplně logický krok udělat. Před šesti lety jsem odešel ze státních služeb, ale dál jsem se zajímal o to, co se tady děje. Jsou se mnou spojovány některé kauzy, některé oprávněně, jiné ne. Dlouho jsem uvažoval o tom, založit něco podobného, co pak udělal Karel Janeček, nějaký fond proti korupci, ale nedokázal jsem získat peníze.

Čím jste se živil?

Ze zákona mám jakousi rentu, výsluhu, což mnozí lidé považují za ponižující, podle nich jsem na to moc mladý... Takže jsem nesehnal peníze, nechtěl jsem je brát od takzvaných velkých hráčů, jako jsou PPF nebo Babiš, to by tu myšlenku určitým způsobem degradovalo. Pak přišel Karel Janeček s myšlenkou založit protikorupční fond. Kontaktoval jsem ho a domluvili jsme se, že se stanu členem správní rady. Existenci fondu vidím jako výrazný krok vpřed, ale jeho činnost má své limity. Některé věci nedokážete dotáhnout

do konce, protože narazíte na strop. Nedomážete ovlivňovat veřejné mínění tak, jak byste si představoval. Nebo spíš dát svá zjištění na vědomí veřejnosti, protože jsou lidé, kteří vám v tom zabrání. Proto kandidaturu vnímám jako logický krok, který mi umožní oslovit veřejnost. To je jedna linka. V té druhé si myslím, že blbá nálada lidí se stále zhoršuje...

Blbá nálada? Mám pocit, že my Češi jsme dost zpovykání. Byl jsem v Havaně, Kubánci by měli mít blbou náladu, přesto ji nemají. Některé lidi bych tam poslal...

To máte samozřejmě pravdu, ale na druhou stranu je pravda, a proto taky funguje fond, že systém, který se tady za posledních dvacet let vytvořil, je neuvěřitelný, ztrácí se v něm spousta peněz. I díky němu je rozpočet schodkový.

Jestliže vaším hlavním cílem je boj proti korupci, proti fungujícímu systému, prezident nemá žádné výkonné pravomoci...

To se mýlíte. Prezident má právo vyžadovat určité informace, nemusí nechat usnout některé kauzy, které spí celá desetiletí. Může

si nechat posílat zprávy od Bezpečnostní informační služby, dokonce může službu úkolovat.

Svým krokem jste se svým způsobem ocitl občas až v panoptikální společnosti kandidátů, i když se samozřejmě nestýkáte. Politikův synáček, za kterým je vidět jedno velké nic, žena kandidující snad už na všechno, chytrý, leč samolibý hulvát z Vysočiny s pocákanou pověstí... A hlavní favorit, který kvůli kariéře vlezl do KSČ, jako premiér vlál jak hadr na holi v rukách politických stran a jen perlička – případná první dáma neumí anglicky a ani se neučí. Tihle „prezidenti“ mají nulovou sebereflexi. Mimořádně, vaše žena anglicky umí?

Umí a pořád se snaží zlepšovat se.

Ale zpátky – co téhle sešlosti, samozřejmě jsou v ní světlé výjimky, říkáte?

Snažím se na ostatní vůbec nekoukat. Dělán to, co si myslím, že je pro mou kandidaturu dobré. Nevím, proč bych je měl hodnotit.

Protože i to je forma politické soutěže, politického boje.

Takhle – budu se k nim vyjadřovat v okamžiku, kdy se oni budou vyjadřovat ke mně.

Oni o vás nebudou mluvit, dokud nezačnete mít víc procent a ohrožovat je.

Já vím.

Osobně mám s vaší kandidaturou dva problémy. Nepřijde mi zrovna důvěryhodné říct v půlce srpna, že do politiky nepůjdu, protože bych musel dát někomu do huby, a za pár týdnů vyrukovat se změnou o 180 stupňů.

Už mi to pár lidí omlátilo o hlavu. Ale já zvláště u přímo voleného prezidenta nevnímám jeho pozici jako vysloveně politickou. Není přímo spjatý s politickými stranami, nemusí jim být v ničem poplatný, protože ho nevolily. Pro mě je to spíš post, z něhož se dá politika ovlivňovat.

Myslíte si, že výrazy typu dát někomu do huby sluší prezidentské funkci?

To jsem řekl v době, kdy jsem vůbec neuvažoval o tom, že bych kandidoval. Teď už bych to asi neřekl; budu se muset víc ovládat.

Závažnější je jiná věc. Má vůbec člověk z prostředí tajných služeb kandidovat na veřejnou

funkci? Na spoustu politiků spoustu věcí ví, má kontakty, které mu mohou leccos sdělit. Nelíbí se mi to.

To se nelíbí především lidem, kteří si myslí, že na ně něco vím.

Myslím, že na mě nevíte nic.

Samozřejmě že ne. Lidi by si měli uvědomit, a já se jim to marně pokouším vysvětlit, že informace, ke kterým jsem se dostal, nesmím použít, jsem vázaný mlčenlivostí. Porušil bych zákon a to se od prezidenta určitě neočekává. Tenhle názor pramení ze zásadního nepochopení toho, co tajné služby dělají. Já jsem převážnou část své kariéry v tajných službách strávil v zahraničí a to je v podstatě taková zpravodajská diplomacie. Vnitřním prostředím České republiky se vůbec nezabývá.

Ale jistě znáte lidi, kteří se jím zabývali nebo ještě zabývají... Proč mi to vadí – existuje tam jedno nebezpečí, že pokud člověk má choullostivé informace, může jimi přitlačit konkrétního člověka. Což někdy může být i v zájmu dobré věci, ale obávám se, že nositel těchto informací nakonec přestane rozlišovat, co je dobré pro společnost a co jen pro něj.

Přesně tak. Ale já s lidmi ze služby nemám žádný kontakt a je to oboustranné. Nesmím je kontaktovat a oni se naopak bojí kontaktovat mě, protože to mají vysloveně zakázané. A je to správné.

Lidi, kteří vás dobře znají, říkají, tenhle termín nerad používám, že jste správný chlap, ale vaše kandidatura se většinou z nich moc nezamlouvá. Řekl vám to někdo otevřeně?

Jasně, takových reakcí mám několik. Ale moje rozhodnutí to neovlivnilo.

Správný chlap... V Mňačkově knížce Jak chutná moc se jeden takový, který se choval skvěle za války, v politice rychle změnil ve velkou svini a navíc zbabělce. Nebojíte se toho, že i vás by angažmá v politice mohlo hodně změnit, nebo i zašpinit?

Nebojím, možná jsem přehnaně sebevědomý, ale už jsem byl v nějakých funkcích a myslím, že jsem pořád stejný. Setkával jsem se s politiky, vždycky jsem si o nich myslel svoje, ale neušpinil jsem se. Rozhodně jsem se nezměnil jako člověk.

Uvedu příklad Karla Schwarzenberga, jeho morální kredit hodně vybledl, přistoupil i na velmi sporné kompromisy.

Karel Randák – září 2012

Právě proto bych třeba do vlády, kde musí-
te dělat kompromisy, nikdy nešel. Prezident je pro mě člověkem nad politikou, může politiku ovlivňovat, ale nemusí se od ní ušpinit.

Byvalý politik Petr Kučera tvrdí, že i v politice se pohybují slušní lidé. Souhlasíte?

Souhlasím s tím, že byli slušní, než do politiky vlezli. Někdy žasnu, jak se ti lidé mění doslova před očima. A to jak duševně, tak i fyzicky. Papalášovatí.

Jestliže se žena, která evidentně kultuře nerozumí, odváží přijmout funkci ministryně, taky žasnu. A že ji vůbec někdo navrhne... Ale vraťte se k vám, abyste mohl kandidovat, potřebujete padesát tisíc podpisů. Jak se vám to daří?

Zatím se to moc nedaří. Částečně je to moje chyba, začal jsem pozdě, ale snad se to teď rozbíhá. Jsem ze staré školy, nemám příliš zkušeností třeba s Facebookem, spíš

preferuju fyzický sběr podpisů, zřídít podpisová místa, chodit mezi lidmi. Samozřejmě to naráží na fakt, že polovina republiky neví, že nějaký Karel Randák vůbec existuje.

Neměl jste oslovit nějakou profesionální agenturu, která by stanovila vhodnou strategii?

Právě proto, že jsou to profíci, ne. Pro mě dělají amatéři i já sám jsem amatér. Profíci se podílejí na kampaních ostatních kandidátů, já se určitě nenechám fotit na billboardy. Chceme být jiní, nepoužívat velká, ale prázdná hesla.

Kdo si myslíte, že volby vyhraje? Náš národ obvykle dává přednost průměrným jedincům a nevdává mu trochu té morální pocákanosti. Říkal jste, že lidé nadávají, ale já na blbou náladu z politiky moc nevěřím. Lidi prostě chtějí mít víc, stojí před supermarketem se zaplněnými vozíky a nadávají.

Milan Kňažko to řekl výtečně – jakápak krize, když nemám v ulici kde zaparkovat.

Vraťme se k otázce – kdo podle vás vyhraje? Jak vidíte své šance?

Já to malinko otočím. Kdybych si nemyslel, že mám šanci, nepouštěl bych se do toho. Druhá věc je, že bych rád věděl, jestli lidi opravdu mají zájem o potlačení korupce. Když zjistím, že ne, pochopitelně nemá smysl plýtvat na to energii.

Hodně lidí krade podle svých možností. A ta velká korupce v podstatě pramení z té malé. Čím výš takový člověk postoupí, tím víc bere.

Asi máte pravdu, ale myslím, že se musí začít z opačného konce. Když nezrušíte velkou korupci, nemůžete kritizovat tu malou.

Pojďme k protikorupčnímu fondu. Jistěže jde o dobrou věc, třeba v souvislosti s pražským Dopravním podnikem vynesla na povrch spoustu pozoruhodných informací. Ale může fond přinést opravdovou změnu?

Částečně ano. Pokud se jeho zjištěními začne zabývat policie, tak to význam má, protože to zasáhne lidi, kteří korumpují, i ty, co úplatky berou... Mně jde o systém, jenže ten začíná u politiků, ne u Romana Janouška. To jsou jen lidi, kteří systém využívají, ale bez politiků by své metody nemohli uplatnit.

Mám ale dojem, že aby činnost fondu byla opravdu efektivní, musel by dobře zaplatit bývalé elitní policisty, právníky, daňové poradce... Na to by ovšem potřeboval mnohem víc peněz, než má. Přibývají vám?

Ano, ale ne v potřebné míře. Finanční zátež nese Karel Janeček.

Jenže ono by to chtělo někoho, kdo je ochotný dát ze svých peněz ne miliony, ale desítky milionů a nejspíš i víc.

V tomhle s vámi souhlasím, ale neumím to ovlivnit. Mít takový tým, jak říkáte, by byl ideální stav.

Ještě k panu Janečkovi, použiju teď oblíbenou novinářskou frázi – v obvykle dobře informovaných kruzích se říká, že ani jeho peníze nejsou křिšťálově čisté. To vám nevdají?

Na to neodpovím. Ne proto, že bych nechtěl, já to nevím. Když jsme fond zakládali, bavili jsme se o tom, od koho si peníze můžeme vzít a od koho ne, abychom si takzvaně nezadali. Nakonec jsme se shodli, že až na některé opravdu křiklavé příklady si můžeme vzít peníze téměř od kohokoliv. Ale musíme se jasně dohodnout, že si nekupuje

KAREL RANDÁK *1955

Vystudoval Fakultu tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy a poté se stal vojákem z povolání. Po roce 1989 se působil jako zpravodajský důstojník kontrarozvědky, později přešel do civilní rozvědky a v říjnu 2004 se stal ředitelem Úřadu pro zahraniční styky a informace. Z funkce byl odvolán ministrem vnitra Ivanem Langerem po nástupu vlády Mirka Topolánka. V roce 2011 se stal členem správní rady Nadačního fondu proti korupci.

nějaké odpustky a že se může stát, že se mu zjištěné informace nebudou líbit. Jinak peníze nepřijmeme. Fond rozhodne o tom, na jakou kauzu peníze použije.

Neškodí pověsti fondu Janečkovy utopické, a to říkám silně eufemisticky, návrhy, jak změnit volební zákon? Nebo jeho výstřední sebezprezentace třeba na obálce Reflexu?

On dává peníze, ale věřte mi, že neovlivňuje to, jakými kauzami se budeme zabývat.

Jenže ovlivňuje image protikorupčního fondu, někdy se dokonce používá termín Janečkův fond. Jeho návrhům se musí přemýšlivý člověk v nejlepším případě smát.

O tomhle se ve fondu rozpoutala široká debata. On to dělá sám za sebe, jde o jeho soukromou iniciativu, ale přesvědčit o tom lidí je obtížné. Ale kdyby se mu povedlo to, co hlásá, bylo by to krásné.

Nevěřte tomu. To je jen ono cimrmanovské – tudy cesta nevede.

Můj názor je, že lidi jako Karel Janeček jsou ve společnosti potřeba, protože některé jejich pokusy skutečně jsou cimrmanovské, jiné se ale můžou povést a něco přinést. Byť si o jeho současné aktivitě myslím stejně jako vy, že je nereálná, například by vyžadovala ústavní většinu. On je idealista v tom smyslu, že věří lidem, že mají skutečný zájem něco změnit. A nejen běžní lidé, ale i politici. Tenhle idealismus jsem já už dávno ztratil. Ale je to problém, protože opravdu jsou jeho aktivity spojované s fondem. To je třeba i případ návštěvy Davida Ratha ve vazbě.

Třeba by pan doktor výměnou za peníze na kauci a lepšího advokáta začal mluvit.

Tohle právě dokazuje Karlův idealismus. Rath může být rád, že je zatím ve vazební věznici jen za to, za co je. Stoprocentně si musí uvědomovat, co všechno má na triku, a tudíž kdyby promluvil on o jiných, jiní by promluvili o něm a zahučel by tam, až by zčernal.

Vraťme se k vaší kandidatuře. Vaši potenciální voliči vědí, že jste důsledný v boji proti korupci, ale jiné vaše názory vůbec neznají. Například jestli v ekonomice stojíte víc napravo, nebo nalevo. Hrubě řečeno – zasahovat do ekonomiky až řídit ji, nebo nechat věcem volný průchod?

Bude to znít strašně alibisticky, ale já si myslím, že nejlepší je zlatá střední cesta. Určitě nesdílím názor, že neviditelná ruka trhu všechno zařídí, ale na druhé straně si nemyslím, že všechno řídit a přerozdělovat je správné. Už proto, že právě to vytváří korupční prostředí. Na ekonomiku nejsem žádný expert, ale dám si od lidí, kteří jí rozumějí, poradit.

A váš názor na zadluženost, kterou, ačkoliv říkají opak, chtějí sociální demokraté jen dál zvyšovat?

Určitě ne, dluhy se nedají zvyšovat do nekonečna. To vede do situace, z níž není východisko.

A váš názor na sociální stát?

Přiznám se, že ani v tomhle nejsem expert, ale nějaké sociální citění mám. O některé lidi, kteří se nezaviněně dostali do potíží, mají

vážný handicap, by mělo být postaráno. Na to by stát měl mít účinný mechanismus.

Jako kontroverzní rozhodnutí jsem vnímal rozhodnutí nadačního fondu odměnit pana Michálka půl milionem za to, že oznámil korupci na ministerstvu životního prostředí. Jednak si nejsem jistý ušlechtilostí motivu jeho jednání, jednak si myslím, že jiná situace by byla, kdyby šlo o malého úředníka, kterého vyhodí z práce, a on skončí na ulici. Šlo spíš o sociální výpomoc než o odměnu za něco, co měl udělat tak jako tak.

Kdybych s odměnou nesouhlasil, asi bychom se kvůli tomu na správní radě poprali. Ale celkem jednoznačně jsme se shodli, abychom pana Michálka odměnili. Máte pravdu v tom, že lidi by to měli dělat automaticky, ale oni to nedělají právě ze strachu, že přijdou o zaměstnání. A to, co si budeme povídat, bohužel by opravdu nastalo. Fond chtěl tímhle krokem dát najevo, že tito lidé mají někde zastání.

Nicméně pan Michálek asi moc nezchudl, když později začal mluvit o své kandidatuře do Senátu. Tam sociální rozměr chybí.

On to není sociální rozměr ve smyslu finanční pomoci, ale ve smyslu morální podpory. Michálek do bídy neupadl, ale jiní lidé by do bídy mohli upadnout.

Nemůžu souhlasit, že by peníze měly být formou morální podpory.

Já nesměšuju morální podporu a odměnu, kterou Michálek dostal. Na druhé straně na tiskové konferenci jsme řekli, že bychom byli

rádi, kdyby existoval zákon, který takové kvality odmění částkou vycházející z toho, jakou částku svým jednáním zachránil pro stát, ve Spojených státech ho mají.

To by bylo něco jiného, podle mě jste vybrali nesprávného muže... Ale pojďme aspoň na chvíli k vaší bývalé profesi. Po hercích se obvykle chce nějaká veselá historka z natáčení. Což takhle dát nějakou drsnou z prostředí špionáže? Samozřejmě vím, že nemůžete mluvit úplně konkrétně.

Mám za sebou docela drsné zkušenosti. Ne že bych na ně byl pyšný, ale jsem rád, že se mi ty situace podařilo nějakým způsobem vyřešit, že jsem je přežil...

A že je třeba přežil i někdo jiný?

A že je přežil někdo jiný. Stalo se to v zahraničí, ale konkrétně o tom opravdu nemůžu mluvit.

Jak vaše tehdejší angažmá ovlivňovala váš osobní, rodinný život?

Tehdy jsem to jako přítěž nevnímal. Ale bohužel musím říct, že dneska to vidím jinak. Dodržoval jsem pravidlo, že rodina má být držena stranou toho všeho, takže děti vlastně nic nevěděly. Změnilo se to teprve, až jsem se jako ředitel služby stal veřejně známým. Vyhybavé odpovědi samozřejmě nepřispívají ke vzájemné důvěře. Chápu, že děti mi můžou mít za zlé, že jsem jim nic neřekl.

Zkusme to nakonec trochu odlehčit. Jak se díváte na filmy s agentem Bourne? Je v nich

aspoň trochu reality, nebo je to jen sice působivá, svižně natočená fikce?

Zrovna na tyhle tři filmy jsem se díval docela rád, je zajímavé je vidět. Jsou v nich ukázány některé praktiky, které se skutečně používají. Třeba v prvním dílu je scéna, jak se Bourne míjí s jiným člověkem a nenápadně mu strčí do kapsy telefon. Na to existuje odborný výraz brush contact. Co je naopak strašně nadnesené, jsou možnosti služby. Jak všechno vidí, agent něco točí na telefon a oni mu dávají pokyny. To je nereálné.

A likvidátoři? Nebo z jiného filmu uklízeči?

Možná jsou na světě služby, které je používají, ale ta česká mezi nimi určitě není. Ale popravdě řečeno, a nemyslím tím likvidátory, jak je ukazují ty tři filmy, v případě teroristů je tahle metoda účinná. Lidí, kteří jejich akce řídí, vyrábějí falešné doklady nebo bomby, je jen omezené množství, a když je odstraní, tak na nějakou dobu bude organizace paralyzovaná.

No, moc jsme to neodlehčili... Takže poslední otázka. Co budete dělat, když ve volbách neuspějete, vrátíte se k činnosti v protikorupčním fondu?

O tom zatím nechci moc mluvit. Nejsem si úplně jistý. Možná bych zkusil žít po svém, být na chalupě, běhat, jezdit na kole, občas se ženou zajet do Prahy na výstavu nebo do divadla a pustit všechny ty Janoušky a Rit-tigy z hlavy.

Více o Karlu Randákově na www.karelrandak.cz

z pivovaru

2007–12

JIŽ BRZY

text Jana Slabá

lahůdka

Morgan

Auta téměř jako umělecká díla
Více než 100 let vyrábí továrna v lázeňském městečku Malvern ve Velké Británii vzrušující a nádherné sportovní automobily. Morgan klade důraz na individualitu a všechna tahle auta jsou vyráběna ručně za použití tradičních řemesel. Tradiční jsou také použité materiály – ušlechtilý hliník, jasanové dřevo, ořechové dřevo, pravá kůže, volitelná tak, aby ladila k 13 a půl tisíci odstínům laku, které má firma k dispozici. Design aut se vyvíjel kontinuálně až do dnešních dnů. Pod jeho tradičním kabátem se skrývá nejmodernější technika. Továrna Morgan založená už v roce 1909 je už třetí generací v rukou stále stejné rodiny. Po více než pětiletém jednání se podařilo přesvědčit anglickou stranu o udělení privilegia prodávat Morgany i v České republice.

foto: Kristýna Zvelebilová, Jan Zvelebl a Dagmar Pavlíková

ilustrace Luděk Bárta

povídka

EDGAR DUTKA

Bronte Café

Seděl u kavárenského stolku v proutěném křesítku obráceném k písčité pláži a průhledem mezi dvěma vysokými palmami pozoroval oceán před sebou; slunce zapadalo za jeho zády a oceán měl nyní temně zelenou barvu, která by se svou hloubkou určitě dala přirovnat k barvě nějakého drahokamu, ale nevěděl ke kterému; znal jen dva tři a ani jeden nebyl takhle zelený. I obloha se v průběhu dne proměňovala; nyní, v tom ubývajícím slunci, byla zcela nepochopitelně nejsvětější v dáli nad východním horizontem, který se mu zdál beznadějně prázdný. Jediný pohyb teď obstarávali nenažraní ukřičení rackové a chlapík v žlutém tričku, který na bodec napichoval pohozené papírky a házel je do plastového pytle. A samozřejmě za betonovou kolonádou mohutný oceán neúnavně dobývajícím pevninu. Polonahé nájady se už dávno zvedly z písčité pláže a odešly pod sprchu, kdežto mladíci v neoprenech s prkny pod paží sestupovali po schodech vytesaných v nyní rudě zářících skalách dolů, k burácejícím vlnám. O víkendech vyjíždí z plechové boudy mašinka a vozí malé děti kolem dokola po trávníku a ani rodiny se nemají k odchodu.

Ten den byl obyčejný, všední den. Muži v proutěném křesítku se však jevil úplně jinak, připadal mu osudový.

Belu potkal pozdě. Teprve před čtrnácti dny. Ve městě v arkádě Piccadilly o polední pauze. Nikdy by ji nepoznal, i kdyby se předtím potkali, určitě by neměl odvahu ji oslovit. Stydl se za svou mizernou znalost jazyka, celý rok proklínal svá školní léta v totalitě, která ho degradovala na němého pozorovatele a pro opačné pohlaví na směšného

přivandrovalce bez budoucnosti.

Ostatně, tak se po celý čas cítil i on sám. Nenapadlo by ho, že ta nevšedně půvabná černovláska může být jeho krajanka. Seznámil je doktor S., a jak se ukázalo, nebyli první pár, který dal dohromady; občas si zahrál na pána-boha i se všemi následky. Doktor S. ho přivedl jakoby náhodou ke stolku v poledním bistru a představil ho Bele, která pojídala nějaký salát, ale to jí nevadilo, aby si ubruskem utřela pusku, podala mu ruku a hezky se na něho usmála. Jinak to ani neuměla.

Později musel uznat, že ten úsměv je její strašná zbraň, kterou dostane kohokoliv. Jejich rozhovor byl krátký: Jak jste tady dlouho? Bude to rok. A vy? Já už jsem tady, ani nepamatuji. Ale teď musím běžet. Mám dole v arkádě butik a už bude jedna. Ale můžeme někdy zajít na večeři, kdybyste chtěl. Zastavte se pro mě. Zvu vás.

Zvedla se, jen lehce kývla na číšnici, měla tam nejspíš otevřený účet, a odcházela, aniž se ohlédla. Nepotřebovala se ujišťovat, zda z ní muži nespouštějí oči.

Byla si toho vědoma. Jak sestupovala ze schodů, postupně mu mizela z očí, nakonec viděl už jen její dlouhé černé vlasy až na ramena a před očima mu zůstal jen chaotický obraz složený z jejích detailů – řeč, oči, grimasy, její prsty, rty, zlatý řetízek ve výstřihu. Zůstal sedět u svého kafe a položil si marnou otázku bez odpovědi: Proč Belu nepotkal aspoň před měsícem nebo nejlépe hned, když přijel, a ne teď, když se už rozhodl.

„Dáte si ještě něco, pane?“

„Kafé. Černé kafé. Nebo ne. Dejte mi ještě jednu dvojitou whisky.“

Večeře při svíčkách byla strašná; uvědomil si, že se do Bely zamiloval. Nebylo by to nic těžkého po takovém půstu, ale on se do ní zamiloval jako do bytosti, jež mu nabídla návrat k jeho vlastní práci. Věděl od doktora S., že kdysi doma hrála v jedné z mnoha filmových adaptací slavného románu Barunku, musela být opravdu líbezná dívenka, ale neskončila jako archivní loutka. Pocházela z východních krajů, byla tak zvaná Východňarka (tak se jim doma říkalo), o kterých se tradovalo, že jsou nejen půvabné a bezprostřední, ale i dostatečně dravé a svá předsevzetí umějí naplnit.

To všechno na Belu platí. Nejdříve prodávala svetry s moderními originálními vzory, které si sama nakreslila i upletla, a když obchod s netradičními svetry začal vynášet, už pouze křížkovala na čtverečkovaný papír další a další vzory a jejich upletení nechávala ženám, které stejně seděly doma a neměly co na práci než hlídat děti. Během krátké doby si mohla otevřít vlastní krámk v luxusní arkádě v centru města a o dovolených pravidelně cestovat po světě a sbírat inspiraci. Vydaje si

přičítala k nákladům na podnikání.

Samozřejmě, že se mu chlubila. Kdyby on byl něčeho takového schopný, také by se pochlubil. Vyprávěla mu to mezi jídlem a on se ani nemusel nutit být jejím pozorným posluchačem. Bela se mu zdála obdivuhodná. Po celou dobu kdesi v sobě potlačoval smutek z toho, že odjíždí, že už všechno zařídil, že se vrací domů a že to také všem písemně oznámil. Už se s tím nedá nic dělat. Bele to zatím tajil. Byl přesvědčený, že jeho rozhodnutí by rázem zrušilo kouzlo dvou běženců, kteří se náhodou potkají na druhém konci světa a sblíží se; sní spolu jídlo, vypijí láhev vína.

Zapálil si lehký doutník. Bela nekouří. Dbá na sebe. Každé ráno běhá kolem moře. Bydlel na Randwicku v malém pronajatém pokoji s příslušenstvím, vlastně tam stále ještě bydlí, než si odnese svá zavazadla, kdežto ona bydlí přímo tady na Bronte, nahoře nad zálivem, v nové bytovce si pronajala nebo snad koupila byt s výhledem na oceán. Projevil přání – napůl žertem napůl vážně –, že by se na oceán z jejích oken rád podíval. Na jeho přání nereagovala. Řekla, že žije s kočkou. To bylo ještě tenkrát, na začátku jejich známosti.

Z chodníku Café baru, kde teď seděl a kde sedával od té doby každé příští ráno, nebylo pro hustou vegetaci na její byt vidět. Tady vysedával u kafe a četl noviny, zatímco Bela vytrvale běhala po mokrému písku z jednoho konce pláže na druhý a nechávala si bosé nohy olizovat zpěněnou mořskou vodou. On vždycky čekal, až slunce trochu povyleze, aby si mohl jít zaplavat; vždy se míjeli na schůdkách na pláž, přátelsky se políbili, sotva si vyměnili pár slov a Bela spěchala domů se osprchovat, aby včas mohla ve městě otevřít svůj butik.

Teď se mu zdálo, že to byl jejich zavedený rituál, že tomu tak bývalo po celé týdny, ve skutečnosti to byly jen čtyři dny.

Minulý pátek ho Bela pozvala k sobě domů na party, kamarádka snad měla narozeniny. Ta záminka se mu zdála trochu okatá. Přišel s dvěma pugéty, jeden pro Belu a jeden pro její kamarádku, a měl pocit, že se mu všichni smějí, ale Bela se ho ujala a dávala všem najevo, že on je její osobně opečovávaný host, se kterým má své záměry, aby to všichni

vzali na vědomí. Hrála svou hru. Kolem půlnoci se lidé začali rozcházet...

„Ještě něco, pane?“

„Ne. Anebo jo. Ještě jednu dvojitou.“

Nejen oceán, ale i obloha nad ním mezitím viditelně potemněla. Po horkém dnu čas milenců!

Tu páteční noc, když všichni odešli, Bela ho objala kolem krku a on už neodešel. Milovala se a nic si nenechávala na zítřek. Nabídla mu své tělo bez skrupulí. Mohl se ho dotýkat. Mohl ho laskat. Slušelo jí to i bez všech těch chic hadříků. Možná měla trochu širší pánev a k ní zase nepatrně kratší nohy. Nebyla žádná čára.

Všiml si toho, už když ji viděl běhat na pláži, znovu ho to napadlo v ranním světle, když se slunce prodralo až k nim do postele a Bela vstala, a vědoma si své ženské krásy, šla nahá do koupelny. To, co mu potřebovala říct, mu řekla v noci mezi milováním. Vyprávěla mu svůj život před tím, než přišla na nápad se svetry, hned když přijela do Sydney. Začínala jako herečka. Jazyk i jí dělal potíže, a tak dostala nápad a ušila si loutky, maňásky, nacvičila s jednou Australankou, taky herečkou, několik loutkových pohádek pro nejmenší děti a samy dvě začaly s loutkami objíždět mateřské školky, představení pro nejrůznější dětské komunity a se svým minivadlem se dostaly až do Queenslandu a Severního teritoria, kde dokonce přemýšlely rozšířit soubor o domorodé děti. Dvě mladé pohledné holky v nekonečné pustině, to si koledovalo o řetěz dobrodružných historek.

„Dovedeš si to představit?“ řekla a tajuplně se na něho usmívala.

„Nedovedu.“

„Nevadí. Ale chápeš, kam mířím,“ řekla Bela. „Já ti celou tu cestu s loutkami podrobně povyprávím; nedovedeš si ani představit, co nás všechno potkalo, nic si nenechám pro sebe. Na to jedna noc nebude stačit. Prostě, jak jsem ti už naznačila v restauraci – my dva spolu napíšeme knížku. Na tobě bude, aby se dobře četla. S angličtinou si nedělej starosti. Mám taky řůru fotek, kterými knížku vyšperkujeme. Bez tebe bych to nikdy nenapsala, to vím, a ty beže mě bys to nikdy nevymyslel, to vím taky. Bude to bestseller, věř mi.“

Přemožená vlastním nápadem, vrhla se opět na něho. „Tvojho Ancíáša, tys

mně spadl z nebe! Miluju tě, zlatko.“

Nesdílel Belino nadšení, ale nedal na sobě nic znát. Bylo to vzdálené jeho námětům a chybělo tomu to nejdůležitější – vlastní prožitek. Opravdu se chce stát obyčejným pisálkem této půvabné Šeherezády? Ale když ležel vedle ní a poslouchal, jak mu nadšeně vypráví svůj život a přitom se mu dívá do očí, představoval si, co ho s ní teprve čeká, až jí bude denně nablízku, vdechovat její vůni, dotýkat se jí, objímat ji a denně vedle ní usínat. A konečně opustí svou samotou, tu panovačnou družku! Co by si v cizí zemi mohl přát víc? Rozhodl se, že příští pátek neodletí; hned ráno zavolá na aerolinky a všem napíše, že dostal zajímavou nabídku, kterou nemohl odmítnout. A ani nebude lhát.

Škoda, že není sobota. V sobotu je v Bronte Café živá hudba. Mike Bukovsky, který hraje báječný jazz. Bylo by to na rozloučenou. S Belou to nedopadlo dobře. Po té noci, co mu vyprávěla svůj příběh, zaspali a už si ráno nestačila jít zaběhat na pláž a jela rovnou do města otevřít butik. Později jí zavolal, že v poledne taky pojedou do města a půjdou spolu na oběd.

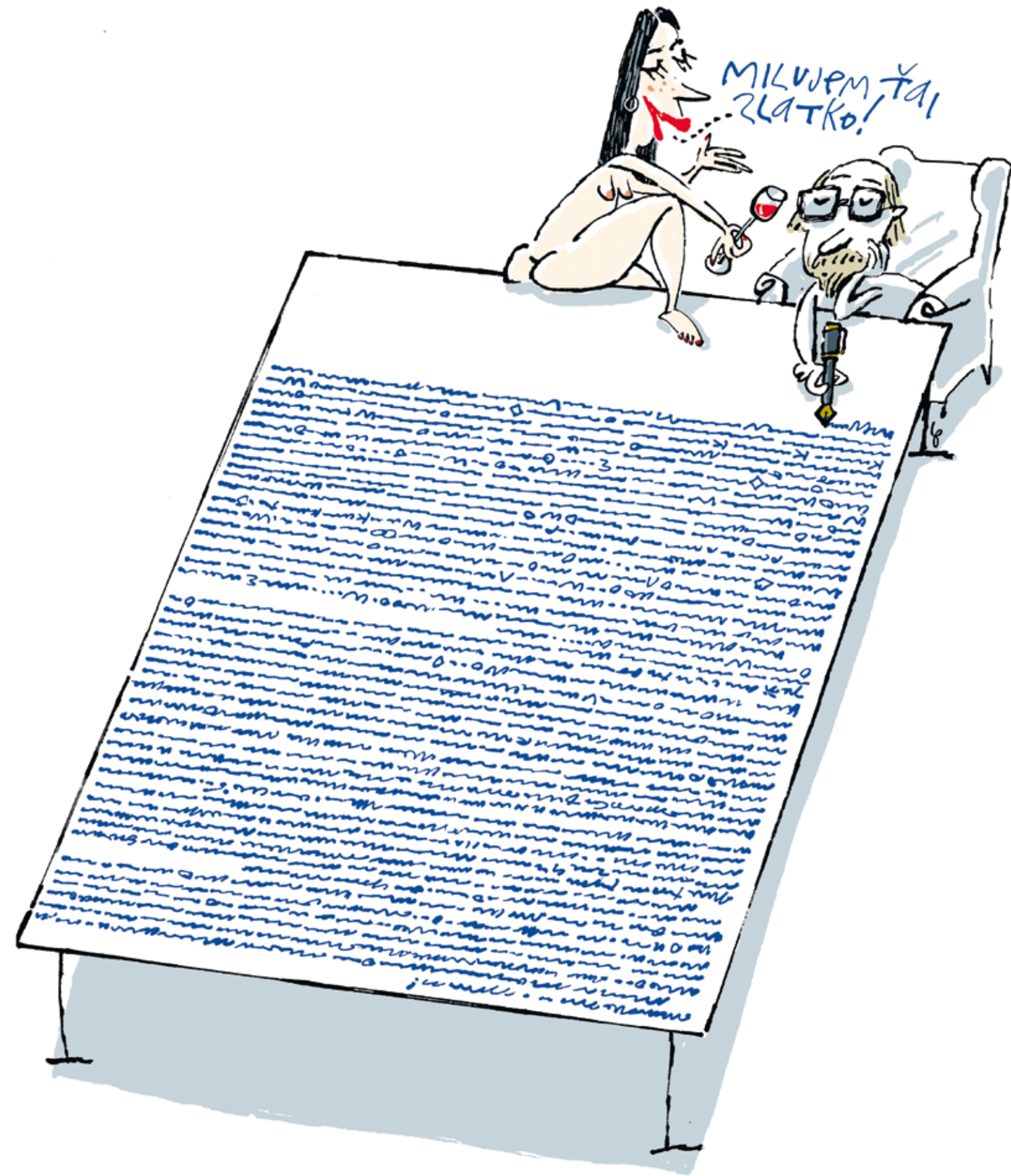
„To není dobrý nápad, zlatko,“ řekla starostlivě. „Přijel mi zákazník z Melbourne. Chce uzavřít velký obchod. Podzimní kolekci. Nevím, jak dlouho to bude trvat. Musím ho vzít do Piccadilly na salát. Neměla bych na tebe čas, zlatko. Zbytečně bys sem jezdil. A večer s ním musím jít na večeři. Pozval mě.“

„Stejně jedu do města. Jdu do aerolinek.“

„Co tam?“

„Tajemství. Tak v poledne!“ dodal a zavěsil. Stačí mu přece minuta, aby jí prozradil, jak se rozhodl. To ona chce, aby zůstal, ať tedy ví, že se už rozhodl.

Zrušit let trvalo jen chvíli. Děje se to přece dnes a denně a slečna v uniformě byla na něho milá. Proplétal se mezi lidmi po rušné polední Pitt Street a přemýšlel, jestli Bele nemá napřed říct, že si byl rezervovat místo, neboť odlétá domů a teprve pak ji překvapit oznámením, že právě naopak, svůj let domů před chvílí zrušil a zůstává. Musí spolu přece napsat knížku. Na chlapa v Kristových letech se mu zamýšlený vtípek zdál dětinský; tím spíš, že se o svém plánovaném odletu domů Bele dosud slovem nezmiňl.

„Třeba to ani nebyl obchodník.“
„A můžu vědět, kdo to byl?“
Později musel uznat, že to byla hloupá otázka. Ale už byla venku.
„Zlatko, ty žárlíš. Nemám ráda chlapy, kteří žárlí. Vždycky jsou z toho nepříjemnosti. I my dva jsme přece obchodní partneři a tys mě klidně ojebal a to ti nevdá?“

Přesto se nemohl dočkat, jak se bude tvářit, až jí řekne, že kvůli ní zůstává.

Uviděl je už z eskalátoru, když jel nahoru. Oni ho neviděli. Muž vypadal spíš než na obchodníčka s pletenými svetry na urostlého lajfejsejra z Pobřežní hlídky; opálený, svalnatý mladík, urostlý macho, fešák. Seděli u stolku v poněkud neobchodní pozici; drželi se za obě ruce, jako by se společně modlili, ale jaksi intimně a mezi jejich rty byla mezera, do které by se nevešla ani plochá plastická lžička, kterou tam dávají ke kávě. Obrátil se a seběhl zpátky dolů po schodech. Byl rád, že ho neviděli. Musel si přiznat – ať to byl, kdo to byl –, že to pro něho bylo nepříjemné překvapení.

Později odpoledne, když se uklidnil v hospodě na Park Street (kam si občas ve městě zaskočil, poseděl u piva a přemýšlel, a když ho něco napadlo, zapsal si to do notýsku, který stále nosil u sebe), zastavil se za Belou v butiku. Byla tam sama mezi svými apartnami svetry. Obchodní jednání skončilo.

„Viděl jsem vás spolu v Arkádě.“

„A na cos přišel?“ Bela se chovala odměřeně. Takhle ji neznal.

„Nechtěl jsem vás rušit.“

„A přesto ti stálo za to, abys tam za námi šel?“

„Musím se přiznat, že mi ne-
připadal jako obchodník, který
chce koupit podzimní kolekci.“

Najednou se cítil zmatený. Musela to na něm vidět. Usmála se na něho. Byla to zase Bela. Její úsměv byl uklidňující. Do konce i příjemný hlas se jí vrátil. „Přijď zítra. Všechno bude v pořádku. Uvidíš. Teď běž. Mám tady zákazníky.“ Do butiku vešly dvě dámy a Bela se na ně začala usmívat. Zdálo se mu, že se usmívá úplně stejně, jako se předtím usmívala na něho.

„Přejete si ještě něco, pane?“

Podíval se nepřítomně na číšníka a ten čekal. Lehce zavrtěl hlavou. Číšník sebral ze stolku prázdnou sklenici, ve které na dně byly ještě poslední zbytky ledu, a odešel.

Usoudil, že je hloupost takhle žárlit; neměl tam chodit a především jí neměl nic říkat. Koneckonců to i mohl být obchodní partner, kterého už zná léta. Prostě ji pozval na večeři. Obchodní jednání. Odepíše to z daní.

Ještě ten den večer koupil kytku a šel si Belu domů usmířit. Do vchodových dveří zrovna vcházel kluk s prknem, svezl se s ním. Jeli spolu výtahem. Kluk na něho promluvil, ale on jen udělal neurčitou grimasu. Nerozuměl mu. Chlapec s prknem vystoupil o poschodí níž. Vyjel až nahoru a hned zazvonil, aby si to nerozmyslel. Dlouho se nic nedělo, ale on zdola viděl, že se u Bely už svítí. Neměla v oknech záclony. Zazvonil ještě jednou. Otevřel mu urostlý lajfejsejv, kterého viděl v poledne s Belou v Piccadilly

Arcade. Na sobě měl jen ručník. Ačkoliv byl možná o pět let mladší než on, měl širokou kosmatou hrud, kterou mu záviděl. Dole si vyčítal, že nepočkal, až se u dveří objeví Bela, strčil kytku machovi do ruky a jen zamumlal: „Pro Belu.“ A otočil se nazpět k výtahu. Ještě když zavíral výtahové dveře, bočním viděním viděl přicházející Belu, ale zavřel za sebou dveře a zmáčkl knoflík. Kolem nové bytovky byl upravený parčík s lavičkou.

Poslal jsem to. Totálně jsem to poslal, opakoval si v duchu stále dokola. Přesto se posadil na lavičku, z které bylo vidět na vchodové dveře. Nevěděl, na co čeká. Snad na zaměstnání u Pinkertonů.

Celý život bojují jeho představy s realitou a on straní těm, které mají s realitou tak málo společného. Chová se jako umíněný malý kluk. Včera je včera. Kdyby dnes, ještě teď, šel nahoru k Bele, pokračovala by ve vyprávění své osobní odyssey a on by se pochlubil poznámkami, které si už udělal. Otevřeli by si láhev shirázu a... Co dál? Co za týden? A za měsíc? Opravdu si myslíš, že by si nastěhovala do bytu s výhledem na oceán chlapa, který občas bere noční šichty u benzínky a utahuje šroubky v automobilce u pásu? Co takhle naučit se plést svetry? Postavit svůj osud na hlavu? To je ono! Postavit se na hlavu a odrážet se ušima...

„Haló!“ zavolal na číšníka, který začínal uklízet. Už dlouho byl jediným hostem a od oceánu začal vát studený východní vítr. Cítil, že je opilý, že už má dost, ale musí přece připít místu, které si zamiloval. „Dejte mi poslední dvojitou! A vy si taky naleyte.“ zahuhlal. Kdoví, jestli mu rozuměl? Opravdu. Škoda, že tady dneska nehraje Mike Bukovsky. Bylo by to stylové zakončení. Brzo ráno mu to letí. Nesmí zaspát. A když zaspí, bude to považovat za znamení osudu a vrátí se k Bele. Rozhodnuto, stvrzeno, podepsáno. Jenomže jak se teď dostane na Randwick? Číšník přinášel na tácku jen jednu dvojitou whisky a účet.
×

.....
Edgar Dutka (1941)
Spisovatel, scenárista, dramaturg a režisér. Vystudoval scenáristiku na FAMU. Kromě jiných knih napsal sbírku povídek *Záliv osamění* a romány *V útulku 5* a *Slečno, ras přichází*, za který v roce 2005 obdržel Státní cenu za literaturu.

Společnost zabývající se prováděním staveb, již 20 let na trhu.

- ▶ **Statické zajištění staveb**
- ▶ **Statické výpočty a posudky dle platných norem**
- ▶ **Projekce staveb, stavební dokumentace ve všech stupních**

**Sladovna Bernard:
realizace betonového základu,
v pozadí dokončená výstavba sil**

Dále specialista na:

Opravy statiky

Provádíme kompletní statické zajištění budov, opravy, rekonstrukce a sanace nosných systémů. Realizujeme opravy konstrukcí od projekce až po předání opravené stavby zákazníkovi.

Projekce staveb

Provádíme přesné projektování statiky budov, projekce pro opravy a rekonstrukce celých objektů či pouze střech. Realizujeme také projekce novostaveb. Zaměstnáváme zkušené odborníky, jsme vybaveni nejmodernější programovou technikou.

Londýn²⁰¹²

Noor Amer Al Ameri

Lukostřelba

Tasiadit Sideris

BMX

Plavání

Olympijský park

Steiner Matthias

Konec

COMPACT-STAR™

Inovační koncept varny pro 40–100 hl

GEA Process Engineering s.r.o.
Londýnské náměstí 2
639 00 Brno
gpcz@gea.com
www.geap.cz

engineering for a better world

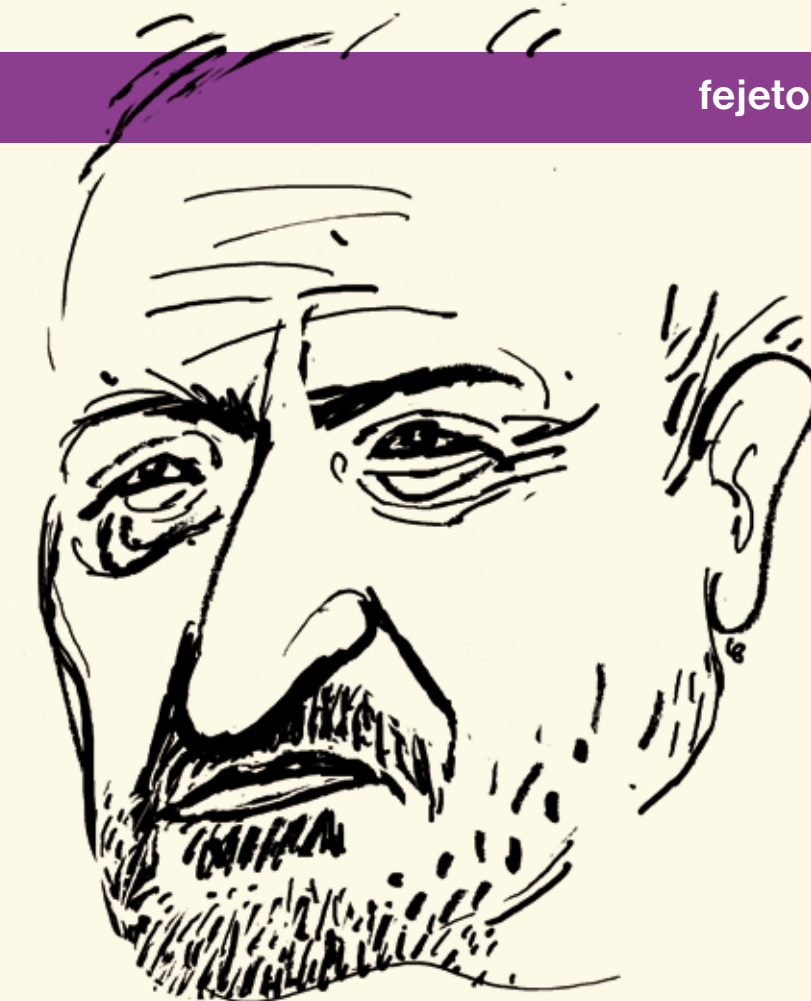
ilustrace Luděk Bárta
text Milan Lasica

fejeton

Milan Lasica

(1940)

Slovenský humorista, herec, režisér a autor divadelních i písňových textů. Společně s Júliem Satinským vytvořil legendární komickou dvojici, která navazovala na tradici započatou Voskovcem a Werichem. Milan Lasica už řadu let píše fejjetony, jejich výběr vyšel v Česku pod názvem *O lidech a lidech*.

Prý někde v daleké cizině zřídili hřiště pro důchodce. Dali jim tam kolotoč, střelnici a různé jiné zábavy. Kdoví, proč jim tam nedali šmyklavky. Možná si mysleli, že pro důchodce jsou šmyklavky nedůstojné, že by se asi styděli klouzat se nebo se báli, že si odřou kalhoty.

Důchodkyně bych chápal, kdyby šly na šmyklavku v sukni. Sukně by se mohla po dobu klouzání vyhrnout a důchodkyně by se cítila nesvá. Ale když už jde důchodkyně na šmyklavku, ať si obleče kalhoty a je po problému. Já se rozhodně za šmyklavky přimlouvám. Víím, kolik radosti může taková šmyklavka důchodci způsobit, a když si nechce odřít nohavice kalhot, může to vyřešit polštářkem nebo igelitem pod zadek.

Pamatuju si, že jako dvanáctiletý jsem jednou v létě na koupališti na Tehelném poli sjel po šmyklavce devadesát sedmkrát. Pravda je, že jsem si proděravěl plavky, a proto jsem nedosáhl vytoužené stovky. Ale pravda je i to, že tehdy jsem nebyl důchodce. Dvanáctiletý chlapec s proděravěnými plavkami, to není žádný trapas. Důchodce

by na tom byl hůř. Ale ruku na srdce – věříte, že by se nějaký důchodce svezl na šmyklavce devadesát sedmkrát? Kdepak. Po takových třiceti čtyřiceti skluzech by ho to přestalo bavit a plavky nebo kalhoty by zůstaly celé. Přece jen důchodci už nemají ambice lámat rekordy, stačí jim párkrát se sklouznout a potom zajít na pivo.

Měl bych i jiné vylepšení týkající se nás, důchodců. Je moderní doba a není třeba zastírat, že mladé rodiny tráví víkendy v nákupních střediscích. Chodí tam se svými malými dětmi, a zatímco nakupují nebo si prohlížejí zboží, děti odloží do speciálních heren. Takové herny by bylo zapotřebí zřídit i pro nás důchodce. Asi by nebylo dobré, kdyby nás děti odložily do herny spolu s našimi vnuky, přece jen by tam byla velká tlačnice a mohlo by dojít i k větším či menším kolizím. Mám na mysli konkrétně boje o šmyklavku, při kterých by se mohly vážně narušit mezigenerační vztahy. Takže důchodci by měli být odkládáni do heren pro ně určených, kde by si je jejich děti po absolvování nákupu mohly vyzvednout. Je třeba

trvat na tom, aby důchodci měli u sebe občanský průkaz, může se totiž stát, že děti v návalu nákupní horečky a pod vlivem nečekaných, někdy až sedmdesátiprocentních slev zapomenou na rodiče a rodiče zase zapomenou, kde bydlí, takže by zůstávali v herně i po závěrečné. Samozřejmě by se tahle otázka dala řešit i soutěží. Pokud by došlo k takovým případům, obchodní centrum by vypsalo soutěž pod názvem Najděte svého rodiče. Cenami by byly výrazné slevy. Byl by to jistě úspěšný marketingový tah. I děti by si přišly na své a rodiče by zůstali celí. Ostatně rozšířil by se i počet pracovních míst, protože na důchodce musí dávat pozor větší počet dozorců než na malé děti.

Posílám tenhle návrh na ministerstvo práce, sociálních věcí a rodiny, kde ho jistě vezmou za své a podniknou patřičné kroky.

text Boris Dočekal
foto Markéta Navrátilová

rozhovor

Vlastní práce se nepočítá

Petr Kučera | majitel zámku a podnikatel

Přiznám se, že k zámku v Nových Hradech nedaleko Litomyšle mám zvláštní vztah. Před téměř čtyřiceti lety jsem rok učil ve škole v jednom ze dvou zámeckých křídel. V osmdesátých letech školu zavřeli a zámek začal chátrat. O deset let později už hrozilo, že brzy spadne. Naštěstí ho koupil bývalý politik Petr Kučera a společně se svou rodinou tady stvořili malý zázrak.

Koupit si zámek, to byl váš dávný sen?

To ne, ale uvažoval jsem o tom už dlouho. Studoval jsem historii, a tak jsem k tomu měl blíž. Za minulého režimu se zámek nebo zámeček pochopitelně neprodával a asi bychom na něj ani neměli peníze, ale nějakou tvrz nebo zajímavý statek, prostě dům, který trochu nadneseně řečeno má duši, bychom asi koupili. Ale postavili jsme si krásný dům v Praze, kde jsme měli i obytné skleníky, ale přece jenom byl nový.

A až se režim změnil? A kde jste na koupi zámku vzali peníze?

Brzy po revoluci se v oblasti Nebušic, kde jsme měli dům, začali rojit různí developéři, kteří tam chtěli stavět. U našeho domu byla obrovská zahrada, měla dva hektary. My jsme nic nerestituovali, po roce 1989 jsme pozemky prodali. Když jsem před lety malý domek se zahradou kupoval, většina mých kamarádů si fukala na hlavu, protože to znamenalo obrovský kus práce. Ale už tenkrát jsme měli příležitost to ocenit, protože když nám bylo nejhůř, žena přišla o práci, protože nechtěla spolupracovat s ministerstvem vnitra, já jsem měl problémy v redakci Svobodného slova a děti přibývalo, máme čtyři, tak nás ten pozemek v podstatě trochu živil. Kromě obligátních včel, králíků, plemenných ovcí jsme chovali i krávy, stloukali máslo, prodávali mléko...

To jste asi byli jediní pražští sedláci?

Jediní ne. Vedle nás byl ještě jeden, který odolal i kolektivizaci. A právě on nás zasněcoval do

hospodaření. To mělo své kouzlo. Děti se naučily dojit krávy, které pražské dítě to umělo?

Vraťme se do let po listopadové revoluci.

Tehdy šly ceny pozemků závratně nahoru. Developéři nabízeli, že nám postaví vilu. Ale my jsme měli nádhernou, jakou by oni ani nepostavili. V roce 1995 jsem odešel z politiky. Tehdy jsem se rozešel s Milošem Zemanem, protože sociální demokracie nabrala z mého pohledu velice nešťastný kurs. Sice úspěšně vyluxovala třeba radikály kolem Sládka, ale nutně ji to poznamenalo. Ta politika byla sice úspěšná mocensky, sociální demokraté začali stoupat, Miloš Zeman to dotáhl na premiéra, ale bylo to za určitou cenu, kterou jsem nechtěl zaplatit.

Mimochodem nemáte nutkání se do politiky vrátit?

V poslední době o tom uvažuji. Jednak mám následovníky, syny, kteří dokážou převzít odpovědnost za to, co tady děláme, jednak mě současná politika, a takových je nás hodně, do té míry znepokojuje, že bych se v nějaké podobě do ní ještě zapojil. Mně se nelíbí jen negativně o něčem mluvit a nic nedělat. Ale vrátím se k tomu, o čem jsme mluvili. Do našich pozemků jsme investovali a rozprodali je jako stavební parcely. Já bych každému přál ten pocit, že najednou máte tolik peněz, že téměř nevíte, co s nimi. Nešlo sice o miliardy, ale o miliony. Se ženou jsme se rozhodli, že uděláme tlustou čáru za naším životem v Praze, přestěhujeme se na venkov

a pokusíme se zachránit jednu z chátrajících památek. A skončili jsme v Nových Hradech.

Jak jste přišli zrovna na novohradský zámek?

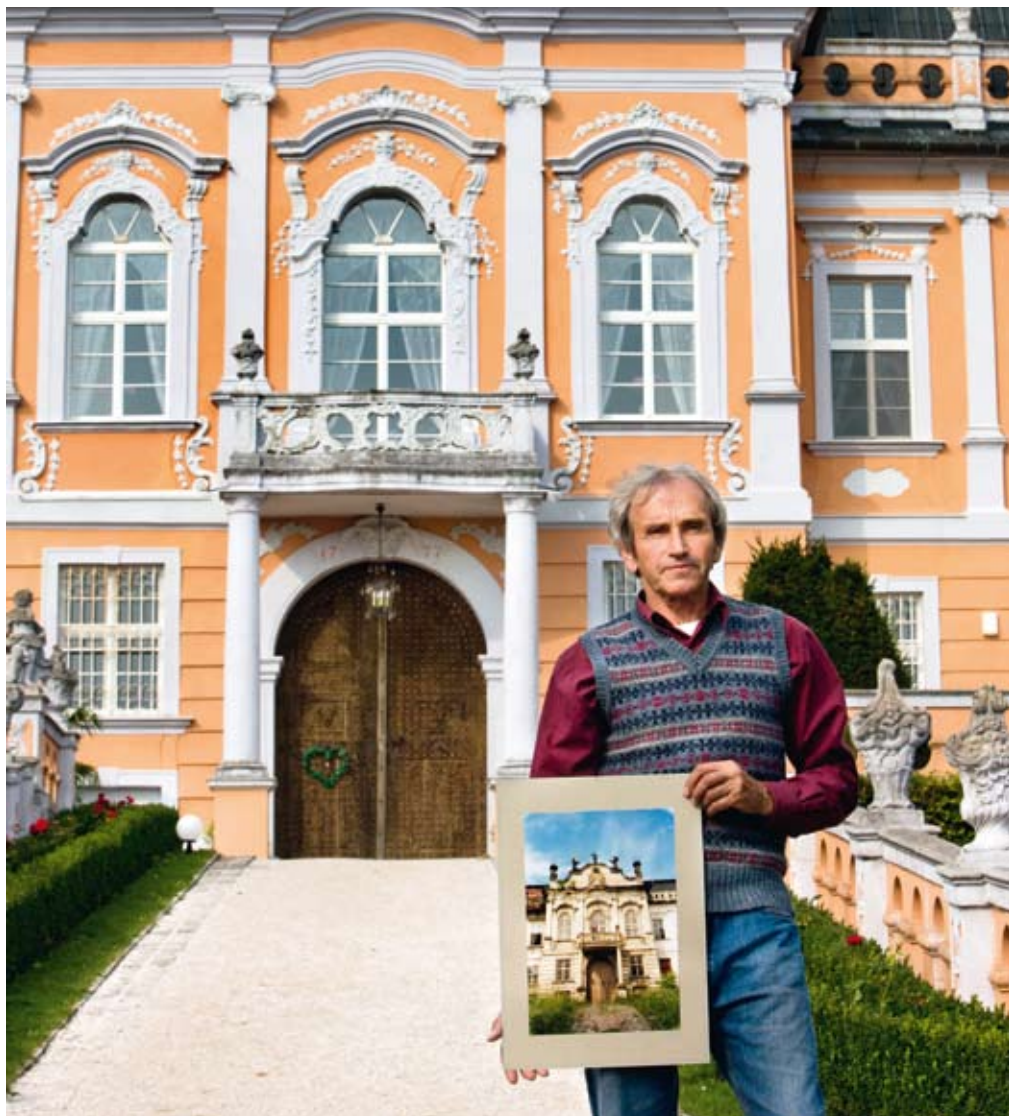
Procestovali jsme celou republiku a z mnoha důvodů z toho vyšly právě Nové Hradce. Je to zajímavý rokokový objekt, nikdy nepřestavovaný, zachoval si svou původní dispozici. Samozřejmě byl vybydlený. Zámek jsme koupili v roce 1997 a o rok později jsme ho začali opravovat. Za tři roky jsme byli hotoví, ale rozhodli jsme se pokračovat v dalších věcech a nikdy jsme toho nelitovali, protože nás to pořád ještě baví. A myslím, že naše práce má velice dobrý ohlas, a tím i smysl.

Vždycky vás zastihnu v pracovním, takže na rozdíl od obvyklých zámeckých pánů tady pracujete i rukama, zdá se, že pořád makáte...

No, pracujeme víc než naši zaměstnanci, pro ty platí zákoník práce, pro nás ne. Máme tři stálé zaměstnance, ale obhospodařujeme ještě sto dvacet hektarů polí, máme největší jelení a daňčí farmu. Takže se máme co ohánět a pracuje na tom celá rodina. Zeť se stará o farmu, můj starší syn vystudoval informatiku, takže převzal všechny technické záležitosti. Zapojila se i snacha...

Vyhovuje jim žít takhle stranou, třeba v zimě se tady ani v okolí téměř nic neděje...

Každý z nich si k tomu hledal svou vlastní cestu,

někomu to, třeba jako mé dceři, trvalo déle, ale našli si ji všichni.

Zůstane zámek dál v rodině? Vytvoří se pokračování, jak je tomu ve šlechtických rodinách?

To vůbec není směr našeho uvažování. Zatím nám to přináší radost, pořád ještě vytváříme něco nového. Minulost nás nezaměstnává, koukáme dopředu, co budeme dělat dál. I proto máme málo fotografií, jak zámek vypadal v době, kdy jsme ho kupovali.

Dříve to bylo tak, že každý zámek majitelé financovali ze svého panství, z velkostatků a hlavně z lesů. Jak to máte vy, zámek na sebe zřejmě nevydělá.

Dneska už jsme v černých číslech, zámek na sebe vydělá. Ze vstupného, restaurace, svateb... Vydělá na nás, na energii, na svůj provoz, na naše zaměstnance, ale nevydělá na nové investice. Na ně musíme brát odjinud. Naštěstí stále ještě

znamená, že ekonomika ve vynakládání těchto prostředků je žalostná. Soukromník na rozdíl od obce nebo od města nemůže získat větší než 49procentní dotaci. Když si spočítám, že to dílo bych musel platit v současných, právě kvůli dotacím úplně nesmyslných, vychýlených cenách, nevyplatí se to. I tady v Nových Hradech po vás budou chtít ceny, které jsou odvozeny od cen velkých stavebních firem v Praze. Víme, za kolik děláme opravy my a za kolik je dělají třeba města.

Čili se vám to vyplatí dělat věci ve své režii?

Určitě, když nechcete podvádět, protože i podvod jsou součástí evropských dotací, a domlouvat se s firmami někde za plentou a tahle praxe se tady vžila. Dokážeme věci udělat čtyřikrát pětkrát laciněji. Čili nás to stojí mnohem míň, než kdybychom dotace dostali. Myslíte, že jinak bychom to všechno ufinancovali? Ne, ani kdybychom na všechno dostali dotace. Jsme schopni udělat kanalizaci za zlomek ceny od nějaké firmy. Bohužel bude trvat určitou dobu, než se ceny vrátí k normálu. Až skončí dotace, znovu se prosadí zdravý rozum.

Že všechno děláte sami, je ovšem za jistou cenu – stojí vás to spoustu času.

Určitě, ale mě to baví, jinak bych to nedělal. Můj tchán, který byl z Krkonoš, takový zemědělský člověk, říkával – když děláte na svém, vlastní práce se nepočítá. Ještě se vrátím k jedné z vašich předchozích otázek. My nepovažujeme za důležité vybudovat v Hradech nějaký setrvalý rodinný majetek, který se bude dědit...

Ale nebylo by to špatné, ne?

Tohle nás skutečně neoslovuje. Říkám úplně poctivě, že takhle neuvažujeme. Jestli rodina jednou dojde k názoru, že z nějakých důvodů nám život tady přestává vyhovovat, vůbec mi nebude proti mysli, když každý půjde po svém a zámek i hospodářství budou mít nového majitele. Samozřejmě bych chtěl, aby ten člověk byl příčetný, aby se o to staral. Tenhle postoj mi umožňuje zůstat svobodný, ani já ani moje žena se nevážeme na konkrétní majetek. Dokázali jsme rodinný dům v Praze, který jsme postavili vlastníma rukama a byl nádherný, rozebrat, protože za pozemky nám byli schopni zaplatit násobně víc než za ten dům. Jinak ale dovedu pochopit historické majitele zámků, u kterých je důležitý ten moment předávání majetku, ovšem tím i odpovědnosti za něj, svým potomkům.

Možná se to stane i ve vaší rodině, v dalších generacích.

Možná, samozřejmě to nevyklučuju, ale nepředjíímám to.

V Nových Hradech máte kromě jiného expozici dámských anglických klobouků,

Petr Kučera v improvizovaném „půdním“ divadle

proč jste ale založili zrovna Muzeum cyklistiky?

To je tak, máte obrovský prostor v nádherné čtyřpatrové barokní sýpce a chcete ji opravit, protože by byla škoda nechat sýpku chátrat. Tak jsme ji opravili a pak jsem si lámal hlavu, jak ji využít. A zároveň sledovat určitou ekonomickou nit. Něco opravit, když máte peníze, není dneska problém. Ale musíte zámek a stavby okolo něj oživit, dát jim náplň, místo v jednadvacátém století. Máme zmapováno, že na zámky jezdí především nižší střední vrstva. Co si budeme povídat, ti lidé netouží třeba po velkých výstavách abstraktního umění. A tak jsme hledali něco, co je osloví. Je to technická památka čili by tam měla být nějaká technická expozice. Seznámil jsem se s majitelem obrovské sbírky kol, které tehdy měl někde po stodolách. Domluvili jsme se, že sbírku vystaví u nás. Jel jsem se podívat do světa, jak se takové věci instalují, aby to bylo vkusné. Inspiraci jsme našli v největším evropském cyklistickém muzeu v Holandsku. A ohlas je výborný.

Pokud vím, na zámku se uskutečnilo i několik operních představení.

Šlo o čtyři představení barokní opery Královna víl adaptované režisérkou Magdalénou Švecovou pro naše venkovní zelené divadlo, které jsme vybudovali mezi zámekem a špýcharem. Je pro sto padesát diváků. Ohlas byl obrovský, v opeře vystupovali i sólisté Národního divadla. Trošku jsme z toho byli unavení, protože to trvalo týden. Otevřeli jsme zámek, včetně některých soukromých prostor, dělali jsme barokní den, barokní

noc, pro každého návštěvníka pohoštění. Ale báli jsme se, že třeba bude pršet. A ono se to dvakrát stalo. Lístky byly hodně drahé a já bych nikdy nepřenese přes srdce, kdyby lidé přijeli a my jim museli říct – máte smůlu, vrátíme vám sice peníze, ale běžte domů. A tak jsem na půdě sýpky, v té nádherné prostoře, postavil divadlo.

Vedle zámku jsou ještě další chátrající budovy, třeba bývalý pivovar, máte i s nimi nějaké plány?

Je toho hrozně moc. Uvažujeme o minipivovaru. Začínáme stavět, chceme lidem nabídnout i špičkové jídlo. Máme jelení farmu, takže bychom podávali čerstvou zvěřinu. Taky bychom chtěli udělat čtyřicet, možná až osmdesát hektarový areál, který by se aspoň trochu přibližoval těm snovým zahradám ve staré Anglii. Vodní zahrady, protože tady pramení Novohradka. Máme rybník, kde je pitná voda. Jak říkal Jiří Paroubek – kdo to má? Postavit vodní zahrady, které v republice nejsou, to je přesně ten směr, kterým chceme jít. Citlivě kultivovat okolní poničenou krajinu. Bude se to celé odehrávat na bývalé obecní skládce.

Nebojíte se, že ten pramen, z něhož čerpáte na investice, jednoho dne vyschne?

Člověk samozřejmě musí odhadnout své síly, jak fyzické, tak psychické, ale i finanční. Manželka, která má na starosti ekonomiku, to bedlivě sleduje. Aktivit, kterým se chceme věnovat, je hodně, ale naší velkou výhodou je, že jsme schopni je realizovat v podstatě za nákladové ceny. Když to

PETR KUČERA ***1947**

Vystudoval Filosofickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze. Pracoval jako novinář. Od roku 1990 byl dva roky poslancem Federálního shromáždění. V polovině devadesátých let politiku opustil a už víc než deset let se svou rodinou rekonstruuje zámek v Nových Hradech ve východních Čechách i jeho okolí a postupně mu dává náplň vhodnou pro 21. století.

řeknete podnikateli ve stavebnictví, tak si myslí, že neřikáme pravdu. Ale je to tak. Kolem rybníka jsme například dělali chodník, sice je na obecním pozemku, ale my tady žijeme a chceme, aby to bylo hezké. Měli jsme hodně práce, a tak jsem oslovil dlaždiče. Řekl si tak vysokou cenu, že jsem mu odpověděl – milej pane, až budete mít takovou zakázku, vzkazte mi, já půjdu s váma na melouch. To jsou nesmyslné ceny. Já to na základě svých zkušeností dokážu odhadnout, ale politik...

Zvlášť pokud se v podstatě od počátku pohyboval jen v politice...

...ten to nedovede. Je spokojený, když stáhne cenu zakázky o deset procent, ale ono by to šlo o třicet čtyřicet procent a ještě by ta firma vydělala. Na Západě je to jinak. Tam jdou do politiky zkušení lidé, ne za penězi, ty si už vydělali, spíš za společenskou prestiž. U nás to takhle ještě moc nefunguje. A velkým hendikepem naprosté většiny politiků, které znám a kterých si jinak vážím, protože jsou to slušní lidé a mají zájem o věc, je, že nikdy nepracovali s vlastními penězi. A když neznáte cenu peněz, jste ve velice nevýhodné situaci. Těžko odhadnete, že zahrada, kterou vám vyprojektovali a kde je nejnižší nabídka na její realizaci třicet milionů, má ve skutečnosti hodnotu deset nebo dvanáct milionů. My takové chyby dělat nemůžeme, protože ručíme vším. Nikdo nás pak nepodrží.

Zaujal vás náš čtvrtletník
Vlastní cestou
a chcete jej dostávat
domů zdarma?

HOME

STORY

PIVO

EPIVOVAR

V AKCI

KONTAKT

PIVO
JAKO ŠPERK

EXKURZE
DO PIVOVARU

BERNARD
FEST

SORTIMENT
BERNARD

MAGAZÍN
VLASTNÍ CESTOU

ZNAČKOVÉ
PRODEJNY

Navštivte www.bernard.cz
a magazin si objednejte.
Rádi vám jej budeme posílat!

www.facebook.com/Bernard.cz

V letošním 10. ročníku soutěže Zaměstnavatel roku získal Rodinný pivovar Bernard 1. místo v kategorii Zaměstnavatel regionu 2012 pro Kraj Vysočina. Organizátorem soutěže je Klub zaměstnavatelů, o.p.s., a soutěžící jsou hodnoceni podle renomované mezinárodní metodiky PwC Saratoga. Klíčové pro hodnocení je zejména finanční zdraví firmy, dále náklady na mzdy, benefity, vzdělávání zaměstnanců, nemocnost a společenská odpovědnost firmy.

z pivovaru

Výroba sladu byla v kampani 2011/2012 ve sladovně Bernard rekordní. Jeho produkce dosáhla téměř sedmi tisíc tun. Slad se zde vyrábí tradičním způsobem klíčením na humnech. Sladovna Bernard je jednou z největších humnových sladoven ve střední Evropě.

Bernard v létě zabodoval i v mezinárodní pивní soutěži Australian International Beer Awards, jejíž výsledky byly vyhlášeny v Melbourne. V kategorii polotmavých a tmavých piv získal bronzovou medaili. Prestižní australské soutěže se letos zúčastnilo rekordních 258 pivovarů ze 41 zemí. Ve všech kategoriích o úspěch bojovalo celkem 1 344 druhů piv. Soutěž Australian International Beer Awards byla založena v roce 1993 a jedná se o třetí největší profesionální pивní soutěž na světě.

Svatováclavské slavnosti českého piva přinesly Rodinnému pivovaru Bernard několik významných ocenění. Úspěch zaznamenala piva Bernard v degustační soutěži České pivo, kde získalo nealkoholické pivo Bernard s čistou hlavou Jantar první místo. Třetí místo obsadily Bernard světlý ležák a Bernard tmavé pivo s přísadou jemných kvasnic. V novinářské anketě Naše pivo, v níž hlasuje několik desítek redakcí z celé České republiky, dosáhla značka Bernard na skvělé třetí místo. Současně Rodinný pivovar Bernard již potřetí obhájil vítězství v Dámské pивní volbě, anketě iniciované Prvním dámským pивním klubem.

Chverny

V údolí romantických zámků

O Česku se říká, že je to země plná zámků, hradů, zřícenin. Je to pravda, ale až se chce říct bohužel, protože nějak nestíháme všechny ty památky opravovat. V údolí řeky Loiry a jeho nejbližším okolí je koncentrace zámků a hradů neuvěřitelná. Přesto tady snad není žádný, který by vysloveně chátral. Vysvětlení je snadné – o některé zámky se stará stát, ale o většinu z nich soukromí majitelé, ať už z původních šlechtických rodin, nebo z řad nové buržoazie, kteří je před lety koupili od zadlužených hrabat a baronů. V té péči nebyla čtyřicetiletá přestávka jako u nás, kde soukromí majitelé o objekty přišli a stát se zaměřil jen na ty nejvýznamnější, aby jimi prezentoval svou péči. A po revoluci, místo aby co nejvíc hradů a zámků vrátil, se téměř o každou restituci soudil, aniž by respektoval okřídlené pravidlo, že co bylo ukradeno, mělo by se vrátit. Asi to platí jen o církvích.

Ale dost Česka a vzhůru do údolí Loiry. Kdo ovšem nemá rád zámky, snad ať tam raději nejezdí. Na druhé straně jako všude ve Francii i tady je výborné jídlo, dobré víno. A většinou rovinný terén vhodný pro cykloturistiku. Ideální čas pro návštěvu je květen, červen nebo září, říjen. V červenci bývá problém s ubytováním a v srpnu, kdy Francouzi opouštějí města, se člověk už vůbec nechytá. Přijet takzvaně na blind a pokoušet se sehnat ubytování třeba v relativně levných chambres d'hotes je holý hazard. Ale obsazené jsou i drahé (ale svou atmosférou úžasné) hotely, ve které se proměnily některé menší zámky.

Patrně nejznámějším královským zámkem je Chambord, o kterém kdysi slavný americký spisovatel Henry James prohlásil: „Tento zámek je vskutku královský – královský svou velikostí, velkolepou atmosférou a lhostejností k běžným věcem.“ Tenhle

pozoruhodný zámek v údolí Loiry postavili za krále Františka Prvního počátkem 16. století, ale dokončený byl až téměř o dvě století později. Jestliže Henry James mluví o velkolepé atmosféře, je potřeba ho trochu poopravit. Za Františka se tu provozoval lov, sokolnictví a překvapivě i sport. Tehdejší hra jeu de paume lze považovat za předchůdkyni tenisu. Večery a noci byly zasvěceny hostinám, plesům, ale četla se tady i poezie. A nebyli bychom ve Francii, kdyby za zdmi zámku neprobíhala nejrůznější milostná dobrodružství. Ostatně ložnice v Chambordu, ale i v dalších zámcích patří k nejpůvabnějším komnatám. A při jejich prohlídce si člověk může představit všechny myslitelné způsoby milování.

Na prohlídku zámků je nejlepší vyrazit hned po ránu, kdy Francouzi ještě vysedávají u snídaně. Na rozdíl od zámků v Česku tady může chodit sám, zdržet se v místech, která ho zaujala, libovolně dlouho, aniž by ho popoháněl průvodce. Ovšem tu velkolepou atmosféru a na nejrůznější radovánky bohatý život si může pouze představovat. Anebo si vybavovat vzpomínky na francouzské romantické filmy, právě na Chambordu se jich točil nespočet.

Chambord na první pohled svými věžemi připomíná středověký hrad, to další nádherný zámek - Chateaux de Cheverny má ryze zámeckou podobu a otevřený pro veřejnost byl jako jeden z prvních už před sto lety. Dodnes patří potomkovi původního majitele, který se stará o to, aby návštěvnost byla co možná největší. Nejenže tady mají prospekt i v češtině, ale u vstupních dveří se zeptají, odkud jste, a se slušnou výslovností pozdraví – Dobrý den, vítejte na našem zámku. Interiéry Cheverny jsou mimořádně působivé, stejně jako spousta uměleckých předmětů, a kdo na to má, může si zaplatit i účast na tradičním honu. Pro velký zájem je pořádají i dvakrát týdně a objednat se je nutné hodně dopředu.

Určitě si nelze nechat ujít návštěvu dalšího zámku – Chenonceau, postaveného na pilířích nad řekou Cher, s rozlehlou rozkvetlou zahradou, salonem Ludvíka XIV. a především ložnicí legendami opředené královny Kateřiny Medicejské. Ta se stejně jako několik dalších žen podílela na výzdobě i přestavbách zámku, a možná právě proto je tak elegantní zvenčí i uvnitř. Nemluvě o nádherných zahradách. Chenonceau už sto let patří rodině Menierů, která proslula výrobou vynikající čokolády.

Všechny tři zmíněné zámky jsou skvěle udržované, ale najdou se tady i takové, o nichž se v turistických průvodcích moc nepíše, některé patří potomkům zchudlé šlechty, se kterou zatočila nejen francouzská revoluce, ale také císař Napoleon. Nicméně třeba Chateaux de Villesavin, kde se to nehemží turisty a člověk může v klidu posedět v zahradě u zámku, má také svůj půvab. Možná právě proto, že není tak vypulírovaný. A takových je v okolí Loiry mnohem víc. Když má návštěvník štěstí, potká v zahradě majitele, a pokud umí francouzsky, může s ním

Chambord

Vinci

Amboise

dát řeč. Dozví se třeba, že střecha už naléhavě potřebuje opravu, ale vstupné na to nestačí. Peníze se musejí vzít odjinud, a když nejsou...

Jistěže je možné sednout na kolo a objíždět jeden objekt za druhým, ale možná je lepší nechat mapu mapou a jen tak se projíždět – dříve nebo později člověk na nějaký i odlehlejší zámek nepochybně narazí a může si odpočinout v jeho zahradě. Tahle krajina není pro polykače kilometrů, ale pro lidi, kteří se cestou rádi zastaví a prohlédnou si všechno, co za prohlédnutí stojí.

K nejnavštěvovanějším zámkům a hradům patří i některé ležící nad Loirou uprostřed měst. Třeba v Angers nebo v Saumuru, v jehož okolí jsou mimochodem k vidění i podstatně starší a skromnější příbytky než zámky – jeskyně vyhloubené do skal jeskynnými lidmi. Pravda, dnes se mnohé změnilly na letní byty, restaurace, a dokonce i hotely.

Z měst určitě nelze vynechat Orléans, Blois a hlavně Amboise, jehož zámek kromě jiného proslul středověkou tragédií. Pověsili tu více než tisícovku hugenotů, kteří se vzbouřili proti katolickým vévodům de Guise. Málo se ví o pobytu Leonarda da Vinci, který v malém záměčku Clos-Lucé strávil sklonek svého života. Dnes ho tady připomínají modely nejrůznějších vynálezů, které zkonstruovali podle jeho skic.

Jinou historickou osobností spojenou s tímhle krajem je Jana z Arku, která poblíž města Orleansu přivedla francouzské vojsko ke slavnému vítězství nad Angličany. Kvůli ní navštěvují turisté především půvabný zámek Chinon. Za výlet určitě stojí i světoznámá katedrála v Chartres s tak nádhernými vitrážemi, že se dají prohlížet i několik hodin.

Na jiné, řekněme materialističtější myšlenky člověk přijde třeba v nevelké restauraci L'Épicerie na náměstí přímo pod zámek Amboise. Šéfkuchař Alexandre Habart a jeho syn tu připravují tři menu. To, které přijde na necelých 30 euro, nabízí výtečné domácí foie gras na bílém víně, jako hlavní jídlo hovězí tournedos nebo rybu se zeleninou a samozřejmě sýrový talíř a desert. Tradiční kuchyni tu lehce modernizují a v restauraci, kde je dobré zamluvit si stůl na večer třeba už dopoledne, se jí skvěle. Třeba jeden z nabízených předkrmů – paštika z foie gras překvapivě podávána s lehce nasládlým pečivem člověka skvěle naladí na další chody. Tradiční ryze venkovskou kuchyni s vynikajícími paštikami a přívětivou domácí atmosférou a nikterak vysokými cenami nabízí Domaine de la Girardiere ve Villandry. Naopak hluboko do kapsy se musí sáhnout při návštěvě Jean Bardet v Tours, aby ne, honosí se dvěma michelinskými hvězdičkami.

Zdejší vína kvůli chladnějšímu podnebí nepatří mezi ta úplně špičková, nicméně suchá bílá nebo růžová zejména v létě osvěží. A víno z Vouvray má tak dlouhou tradici, že ho v jednom svém románu vynášel do nebes i anglický spisovatel Walter Scott.

Ne každý je zapáleným milovníkem starých památek, a tak si aspoň na závěr může dopřát modernější zážitky. Podívat se do Le Mans, na jehož dráze se jezdí slavný dvacetičtyřhodinový závod, a navštívit tamní muzeum automobilů. Tečka to sice není úplně stylová, ale proč ne.

Cheverny

Chenonceau

SIMPLY CLEVER

ŠKODA

Nová ŠKODA Rapid
Za každým skvělým mužem hledej skvělé auto

Kombinovaná spotřeba a emise CO₂ modelu Rapid: 3,9–5,8 l/100 km, 104–134 g/km

Nová ŠKODA Rapid s klimatizací a moderní technologií TSI

Šťastná a spokojená rodina je sama o sobě velkou odměnou za Vaši starost a péči. Ale my pro Vás máme ještě jeden skvělý nápad, jak se odměnit: nový vůz ŠKODA Rapid. Podle jeho elegantních a čistých linií byste určitě nehádali, že je to rodinný vůz s největším vnitřním prostorem ve své třídě a spoustou chytrých praktických řešení. Například postranní kapsy pro Vaš mobil, škrabka na led umístěná na krytu palivové nádrže nebo háčky na tašky s nákupem, který se Vám tak už nikdy nevysype. Přijde Vám to jako skvělý nápad? Tak navštivte svého nejbližšího prodejce vozů ŠKODA. Odměna pro Vás i Vaši rodinu už je připravena.

Vyhrajte v SMS soutěži jeden z deseti vozů ŠKODA Rapid

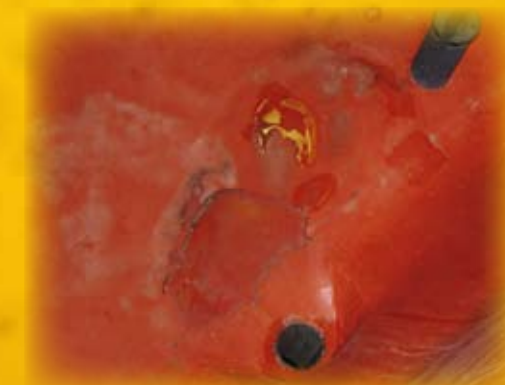
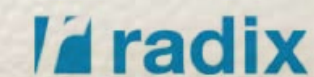
Stačí správně tipnout, kolik kilometrů najedeme s vozem ŠKODA Rapid 1,2 TSI na plnou nádrž v běžném provozu.

Pokud chcete zvýšit svou šanci na výhru, navštivte svého prodejce vozů ŠKODA. Více informací a úplná pravidla soutěže na www.vyhrajrapida.cz.

Vodní dílo u Sedlice

Dvě přehrady a elektrárna u Sedlice nedaleko Humpolce patří mezi pozoruhodné technické památky, i když o tento statut její příznivci teprve usilují. Zapsání jako památky by zabránilo necitlivé rekonstrukci, vyasfaltování vozovky a železným svodidlům místo současné kamenné cesty a ponechání typických mostních zdí. Velká přehrada (hráz je postavená z kvalitní žuly z okolí) vznikla na soutoku dvou potoků, které se spojily v řeku Želivku. V původních úvahách měla sloužit spíš k ochraně před velkou vodou, později převládla snaha o výrobu elektrické energie. S jejím budováním se začalo už v roce 1921. Nešlo pouze o jednu stavbu, ale hned o čtyři – především hráz z lomového žulového zdiva pod obcí Sedlice, tlačnou štolu, hydrocentrálu na levém břehu Želivky a vyrovnávací nádrž nedaleko Želiva. Šlo o to, získat co největší spád, a tím pádem co nejefektivnější využití turbin. V hydroelektrárně byly a dodnes spolehlivě fungují tři spirálovité Francisovy turbíny, které vyrobili v plzeňské Škodovce, a dokazují vysoké kvality tehdejší strojírenské výroby.

Nejllepší způsob, jak tohle vodní dílo poznat? Vydat se z Humpolce (autem nebo na kole) do Sedlice, cestou se zastavit u hráze velké přehrady a pokračovat do vesnice. Odtud vede značená cesta (dá se projet autem i na kole) k elektrárně a pokračovat k malé přehradě a skončit v Želivě. Zdejší významný klášter určitě také stojí za prohlídku.

Máte problém s povlakem v cisternách ležáckého sklepa, ve spilečných kádích nebo cisternách na vodu?

Máme pro Vás řešení – nový nátěr osvědčeným, spolehlivým a kvalitním materiálem OBRIT švýcarské firmy Radix AG.

Tímto materiálem, splňujícím veškeré požadavky dané platnou legislativou v rámci celé EU na materiály pro styk s pivem, vínem, lihem, kyselinou octovou a mnoha dalšími produkty, bylo od roku 1992 v České a Slovenské republice ošetřeno více než 50 000 m².

Jsme připraveni poskytnout Vám odborné poradenství, navrhnout řešení a zpracovat nezávaznou cenovou nabídku. Těšíme se na spolupráci.

Colorspol s.r.o.
Antošovická 403/108
711 00 Ostrava-Koblov
Tel. 596 125 589
colorspol@colorspol.cz
www.colorspol.cz

N A

HŘEJIVÝ NÁPOJ NA TĚLO

T E

L

